

Дневникъ

(стенографски)

на

XVII^{то} обикновено Народно събрание.

Втора редовна сесия.

26 заседание, събота, 27 февруарий 1916 г.

(Открито отъ прѣдседателя д-ръ Д. К. Вачовъ, въ 4 ч. слѣдъ пладне).

Прѣдседателъ: (Звъни)

Засѣданието се отваря.

Г. секретарь ще прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители, за да се види колко отсъствуватъ и колко сж се разписали.

Секретарь Н. Калчевъ: (Прочита списъка. Отсъствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Захарий Ангеловъ, Иванъ Ангеловъ, Салимъ Ахмедовъ, Тефикъ х. Ахмедовъ, Иванъ Вагоровъ, Григоръ Бояджиевъ, Христо Бояджиевъ, Панко Вангеловъ, Костадинъ Василевъ, Недѣлчо Гарвановъ, д-ръ Никола Геннадиевъ, Павелъ Геннадиевъ, Дѣлчо Георгиевъ, Недѣлчо Георгиевъ, Сжбо Георгиевъ, Иванъ Гешовъ, Георги Голевъ, Димитъръ Джанкардашлийски, д-ръ Петъръ Джидровъ, Александъръ Димитровъ, д-ръ Димитъръ Димитровъ, Гочо Димовъ, Станчо Долевъ, Константинъ Досевъ, Димитъръ Драгиевъ, Иванъ х. Ивановъ, Сотиръ Календеровъ, Ангелъ п. Кировъ, Величко Козиняки, Иванъ Костовъ, Ангелъ Купдалевъ, Христо Марковски, Георги Миневъ, Никола Мупановъ, Василъ Николовъ, Кръстю Пастуховъ, Тома Пенковъ, Георги Поповъ, Димитъръ Поповъ, Иванъ Г. Поповъ, Коста Ранковъ, Михаилъ Такевъ, Теодоръ Теодоровъ, Константинъ Торлаковъ, Иванъ Халазовъ, д-ръ Аверѣй Ходжовъ, Александъръ Христовъ, Крумъ Чапраниковъ, Палайотъ Чорбаджиевъ, Атанасъ Чориевъ, Стоянъ Шиваровъ, Димитъръ Ябланицки и Христо Янковъ).

Прѣдседателъ: Отъ 245 народни прѣдставители отсъствуватъ 53; има налице 192. Значи, има достатъчно число, за да се взматъ рѣшенія законн.

Има да направи слѣдното съобщение.

Разрѣшени сж отпуски:

На народния прѣдставитель г. Данаилъ Моновъ — 2-дневенъ отпускъ, начиная отъ 29 того;

На народния прѣдставитель г. Григоръ Маджунковъ — 6-дневенъ отпускъ, начиная отъ 29 того;

На народния прѣдставитель г. Никола Мупановъ — 3-дневенъ отпускъ по болестъ, начиная отъ 26 того;

На народния прѣдставитель г. Гочо Димовъ — 2-дневенъ отпускъ за 26 и 27 того;

На народния прѣдставитель г. Недѣлчо Георгиевъ — 2-дневенъ отпускъ за вчера и днесъ;

На народния прѣдставитель г. Коста Ранковъ — 9-дневенъ отпускъ, начиная отъ 26 того;

На народния прѣдставитель г. Христо Бояджиевъ — 3-дневенъ отпускъ, начиная отъ 24 того;

На народния прѣдставитель г. Тодоръ Петровъ — 1-дневенъ отпускъ за 24 того;

На народния прѣдставитель г. Константинъ Торлаковъ — 4-дневенъ отпускъ, начиная отъ 24 того;

На народния прѣдставитель г. Салимъ х. Ахмедовъ — 10-дневенъ отпускъ, начиная отъ 24 того;

На народния прѣдставитель г. Никола Шинковъ — 2-дневенъ отпускъ за 25 и 26 того;

На народния прѣдставитель г. Панко Вангеловъ — 4-дневенъ отпускъ, начиная отъ 24 того;

На народния прѣдставитель г. Тома Пенковъ — 6-дневенъ отпускъ, начиная отъ 24 того.

Народниятъ прѣдставитель г. д-ръ Никола Геннадиевъ, който се е ползувалъ досега съ 10 дни отпускъ, по болестъ, иска, по сжщата причина, още 10 дена, начиная отъ 22 т. м. Който сж съгласни да му се даде такъвъ отпускъ, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Народниятъ прѣдставитель г. Георги Миневъ, който се е ползувалъ досега съ 11 дни отпускъ, иска другъ 2-дневенъ, начиная отъ 26 того. Който сж съгласни съ неговото искане, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Народниятъ прѣдставитель г. Михаилъ Такевъ, който сжщо се е ползувалъ съ 10 дни отпускъ, иска още 3-дневенъ. Който сж съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Постъпили сж:

Отъ Министерството на финанситѣ — законопроектъ за разрѣшение да се изразходва отъ извънредния свѣрх-сметенъ кредитъ на сума 450.000.000 л., разрѣшенъ съ закона отъ 12 януарий 1916 г., сумата 500.000 л. за купуване на ордени, медали и кръстове за храбростъ за награждаване отличилитѣ се въ войната; започната на 1 октомврий 1915 г.;

Отъ Министерството на външнитѣ работи и на изповѣдалаята — законопроектъ за въвеждане григорианския календаръ.

Тѣзи два законопроекта ще се раздадатъ на г. г. народнитѣ прѣдставители и ще се турятъ на дневенъ редъ.

Пристъпваме къмъ дневния редъ — докладъ на проше-тарната комисия.

К. Сидеровъ: Искамъ думата.

Прѣдседателъ: За питането, нали?

К. Сидеровъ: Да.

Прѣдседателъ: Да бѣхте дошли по-рано, щѣхъ да Ви съобща, че прѣди да постъпи Вашето питане, азъ направихъ разпорѣждане.

К. Сидеровъ: Отговорете, тогава.

Прѣседателъ: Отговарямъ: направихъ разпореждане да се поставятъ наново текстуално.

К. Сидеровъ: Добръ.

Прѣседателъ: Има думата докладчикътъ г. Йонко Веселиновъ.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Г. г. народни прѣдставители! Ще ви докладвамъ просбата, под № 16, списъкъ I на Георги Нakovъ Дюлгеровъ, отъ гр. Душница, подадена до Народното събрание, съ която иска да му се опрости сумата 136 л., произхождаща отъ такси за лѣчение на дѣтето му въ Душницката държавна болница, прѣзъ 1912 г.

Отъ заявлението, както и отъ приложенитъ къмъ него книжка се вижда, че прѣзъ 1912 г. малолѣтното дѣте на просителя е било на лѣчение въ болницата. Вѣденъ, като е ималъ възможностъ да заплати таксата, обърналъ се е къмъ Народното събрание съ молба да му бъде опростена тая сума.

Понеже бѣдността му се доказва съ приложеното къмъ дѣлото удостоверение, финансовиятъ министъръ е далъ съгласието си да бъде опростена тази сума.

Комисията е рѣшила и азъ ходатайствувамъ прѣдъ Народното събрание да се удовлетвори молбата, като се опрости на просителя Георги Нakovъ Дюлгеровъ, отъ гр. Душница, сумата 136 л., произхождаща отъ такси за лѣчение на дѣтето му Михаилъ прѣзъ 1912 г. въ държавната болница въ гр. Душница.

Прѣседателъ: Ще се гласува. Които приематъ прѣдложението на комисията: да се опрости на просителя Георги Нakovъ Дюлгеровъ, отъ гр. Душница сумата 136 л., произхождаща отъ такси за лѣчение на дѣтето му въ Душницката държавна болница, прѣзъ 1912 г., да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: По сжщия списъкъ, молба № 31.

Съ тази молба, подадена до Народното събрание отъ Димитра Ст. Гецова, отъ гр. Лѣсковецъ, просителката иска да се освободи отъ конфискацията на сумата 1.000 л., съ която е гарантирала по углавно дѣло № 227/1914 г. на Русенския военно-полеви съдъ.

Отъ заявлението се вижда, че тази сума отъ 1.000 л. произлиза отъ пожителството, което просителката е дала прѣдъ Русенския военно-полеви съдъ за неотклонение отъ съдебното дирене на сина ѝ Тодоръ Енчевъ Гецовъ, обвиненъ по углавно дѣло № 227/1914 г. Това дѣло е било сложено на разглеждане на 6 май 1914 г. Обвинениятъ не се е явилъ. Съдътъ постановилъ да се конфискува дадената гаранция отъ 1.000 л. Слѣтъ това, вѣлѣдствие прѣдната отъ Народното събрание амнистия, дѣлото се прѣкъпява.

Отъ приложенитъ къмъ заявлението книжка се вижда, че просителката своевременно е съобщила на сина си, че дѣлото е напусчено. Той е билъ въ Русия. Има подадена телеграма отъ нея много по-рано отъ деня, въ който трѣбвало да се гледа дѣлото, съ която телеграма той се поканила да се яви, като му се съобщава, че дѣлото е напусчено за разглеждане на 6 май. Обаче прѣдъ та по-лупи телеграмата отъ Русия, отъ стария Белезовски, отговарятъ, че адресатътъ — синъ ѝ Тодоръ Енчевъ Гецовъ — е отпътувалъ, съ цѣлъ да се яви въ Русе по дѣлото. Обаче, за негово нещастие, него лентъ параклохтъ не трѣгналъ, вѣлѣдствие измѣнение на разписанието, по която причина не е могълъ да се яви прѣдъ съда, на 6 май 1914 г., и сѣдѣтъ конфискувалъ пожителството.

При тѣзи доказателства, понеже се вижда, че както просителката, тѣй и обвиняемиятъ, нейниятъ синъ, сж били добросъвестни и сж имали искрено желание да се яви обвиняемиятъ параклохтъ, но, по незададени отъ тѣхъ причини, не е могълъ да стори това отъ друга страна, понеже отъ документитъ, които сж прѣдставени, се вижда, че просителката се намира въ бѣдно положение и че фискътъ съ нищо не е пострадалъ, комисията, въ съгласие съ г. министра на финанситъ, намѣри, че молбата на просителката заслужава да бъде уважена и я уважи.

Моля Народното събрание да одобри рѣшението на комисията.

Прѣседателъ: Които сж съгласни съ прѣдложението на комисията: да се уважи молбата на Димитра

Ст. Гецова, отъ гр. Лѣсковецъ, като се освободи отъ конфискация сумата 1.000 л., съ която тя е гарантирала за обвиняемия Тодоръ Ст. Гецовъ, отъ гр. Лѣсковецъ, за поотклонение отъ съдебното дирене, по углавно дѣло № 227/1914 г. на Русенския военно-полеви съдъ, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: По сжщия списъкъ, молба № 24, отъ Тодоръ Ив. Даевъ и Зафира Т. Ив. Даева, отъ гр. Варпа, баща и майка на покойния Михаилъ Т. Даевъ.

Покойниятъ имъ синъ, веднага слѣдъ свършването на гимназията прѣзъ 1901 г., още свършено младъ, се е прѣдалъ на дѣйност, пѣлаша освобождение на поробенитъ му сънародници въ Македония и Одринско. За поговата дѣйност се прѣдставя удостоверение отъ Ватрѣпната македано-одринска организация, № 26, отъ 24 февруарий 1915 г., отъ което се вижда, че: (Чете) „Михаилъ Даевъ“ — извѣстенъ, вѣрвамъ, па, вѣнчки г. г. народни прѣдставители — „е убитъ при с. Либяхово, Неврокопско, къмъ края на м. ноемврий 1907 г.; че той е приетъ отъ Гоце Дѣлчевъ и Михаилъ Гирджиковъ въ редоветъ на организацията прѣзъ 1901 г. и веднага е заминалъ, като четникъ съ четата на Христо Чернопѣтовъ; прѣзъ 1902 г. е заминалъ за Одринско съ четата на Михаила Герджиковъ; прѣзъ 1903 г. той е замѣстилъ убития войвода Кондоловъ въ Одринско, а слѣдъ възвратията е избранъ за войвода на Драмската революционна околия, която е ръководилъ до края на живота си, и най-сетнѣ е станалъ жертва на единъ атентатъ между с. с. Черкевъ-кьой и Сенецлий.

Просителитъ сж бѣдни, не притежаватъ никакви движими и недвижими имотни, нѣматъ никакви други имущественици. При това сж доста стари: бащата е на 80, а майката на 70 години.

При това положение, като взема въ съображение заслугитъ на покойния имъ синъ, комисията, въ съгласие съ г. министра на финанситъ, намѣри молбата имъ за основателна и рѣши: да имъ се отпусне 720 л. годишна народна пожизнена пенсия, по 30 л. мѣсечно едному.

Азъ моля Народното събрание да одобри това рѣшение на комисията.

Прѣседателъ: Които сж съгласни съ прѣдложението на комисията: да се отпусне на Тодоръ Ив. Даевъ и Зафира Т. Даева 720 л. годишна народна пожизнена пенсия, по 30 л. мѣсечно едному, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Заявление № 35, по списъкъ II, отъ Евгения Стефанова, жителка на с. Калтинетъ Горноорѣховска околия, подадено още прѣзъ 1911 г., съ което е искала отъ Народното събрание да ѝ освободи отъ плащане глобата 450 л., на която е била осъждана за нарушаване на закона за акциза и патентовия сборъ.

Финансовитъ власти, както се вижда отъ книжката по дѣлото сж дали свѣдѣния, че въ течение на времето до лисецъ, глобата 450 л., е събрана. Останала е за събрание само сумата 5140 л., произхождаща отъ съдебни разноски.

Свѣдѣнията, дадени отъ финансовитъ власти, показватъ, че просителката е стара и бѣдна, поради която причиня тази сума отъ 5140 л. е останала несъбрана.

Прѣдъ видъ на това и въ съгласие съ г. министра на финанситъ, комисията рѣши: да се опрости на просителката останалата сума отъ 5140 л., произхождаща отъ съдебни разноски, дължими по изпълнителенъ листъ № 689/1912 г.

Моля Народното събрание да одобри това рѣшение на комисията.

Прѣседателъ: Които сж съгласни съ прѣдложението на комисията: да се опрости на просителката Евгения Стефанова, отъ с. Калтинетъ, Горноорѣховска околия, сумата 5140 л., дължима по изпълнителенъ листъ № 689/1912 г., да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: По сжщия списъкъ, № 36 — заявление на гарвановския селски общински кометъ, Хасковска околия.

Въ това заявление той излага, че държавата притежава въ землището на селото въ тѣлошко мѣстностъ маломѣрни гори, а именно: гора въ мѣстността „Минелере“, гора въ мѣстността „До лозята“, гора въ мѣстността „Гьой-балар“, гора въ мѣстността „Гайдалжи-било“, гора въ мѣстността „Конакьика“ и най-сетнѣ мерата „Гробищата“ отъ около 15 декара, при селото, Тѣзи

песте къса имоти, безспорна собственост на държавата — казватъ въ заявлението си — разпокъсани по всички крайща на селото, заобиколени съ частни имоти на жители отъ селото, сж имъ крайно необходими, понеже прѣвъ тѣхъ трѣбва да минаватъ непрѣмънно селянитѣ, когато отиватъ по работа на нивата си и когато изкарватъ добитѣка си на паша, вслѣдствие на което се създаватъ извънредно много затруднения и неприятности на селянитѣ. Отъ друга страна, самата община не притежава достатъчно гори да може да задоволява нуждитѣ на населението.

Поради това, кметътъ моли да бждатъ продадени на общината казанитѣ имоти съ една умѣрена цѣна.

Това заявление е било изпратено на г. министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти за събиране свѣдѣния. Министерството съ писмо № 2.903 отъ 24 мартъ т. г., казва, че дѣйствиелно държавнитѣ мери и гори тамъ сж разпокъсани и маломѣрни.

Поради разпокъсаността и маломѣрността на държавнитѣ гори, за които е рѣчь въ заявлението, той изказва мнѣнието да бжде удовлетворено искането на казаната кметъ, обаче не да се подарятъ, но да се продадатъ. Цѣнитѣ, по които могатъ да се продадатъ въпроситѣ парчета гори и мери, съобразно съ свѣдѣнията, които има министерството и опитността на комисията сж опрѣдѣлени въ рѣшението: (Чете). Да се продадатъ на жителитѣ на село Гарваново, Хасковска околия, следнитѣ държавни гори и мери, както слѣдва: Гората „Миние-дере“, по 30 л. декара; гората „До лозята“, по 20 л. декара; гората „Гайдалин бию“, по 25 л. декара; гората „Конакджика“, по 30 л. декара и мерата „Грибинца“ и „Врека“, по 25 л. декара. Изплащането да стане въ течение на 5 години отъ приключването въ изпълнение рѣшението на Народното събрание по прѣдаване на горитѣ въ фактически владѣние на селото Гарваново.

А. Ляпчевъ: Колко декара сж?

Докладчикъ И. Веселиновъ: Възъ основа на всички тѣхъ данни комисията взема това рѣшение и азъ мога да бжде то одобрено.

Относително пространството, точни измѣрвания нѣма. Гората „Миние-дере“ е около 500 декара; гората „До лозята“ — около 50 декара; „Гайдалин бию“ — около 200 декара; гората „Грибъ бантъ“ — около 200 декара; гората „Конакджика“ — около 150 декара; и мерата „Грибинца“ и „Врека“ — около 15 декара. Тѣзи гори сж разпокъсани на нѣколко мѣста и граничатъ все съ частни имоти, по които причина, отъ една страна, използваването на тѣзи частни имоти става трудно, а отъ друга страна селянитѣ иматъ постоянно непонятности съ горскитѣ власти, които ги прѣсѣлватъ за нарушение закона за горитѣ, било поради пасенето на добитѣка въ тия мѣста, било най-сетѣ владѣнието на прѣкарваното му оттамъ. Всички тия мотиви ни дадохъ основание да уважимъ молбата на казаната община и да вземемъ рѣшение, което докладвахъ, като мога Народното събрание да го одобри.

Прѣседателътъ: Има думата г. Тодоръ Ноевъ.

Т. Ноевъ: Г. г. народни прѣдставители! Маломѣрни държавни гори има въ нѣща България. Ние не одобряваме пашата, прѣвъ Народното събрание да се даватъ маломѣрни гори на нѣколко села само. Защото всъщностъ г. Малиновъ тукъ, въ Камарата, заяви, че най-лесно се вербуватъ партизани въ Камарата именно, когато хора, които сж гласували за правителството, даватъ прощения и подвѣнчиването на този или онян тѣхенъ съпартизански народенъ прѣдставител, имъ се отпусне нѣкоя държавна гора. Ние не сме противъ поставяне на маломѣрнитѣ гори. И ние въ нашата програма прѣдизвикаме, всички маломѣрни държавни гори да се продадатъ, но да се продаватъ по единъ законъ, по силата на който да се урекуллира да се отчѣни отъ една комисия колко струва самата мѣстностъ, и да се продаватъ отъ държавата на тѣзи села, които иматъ паша и които сж най-близко. Ние тукъ, прозираме и друго нѣщо. Може би тая гора е била спорна между едно и друго село и днесъ ние гласуваме отпусане на тая гора на едно село. Ами съ това ние не сме ли създавали, утѣй едно особено настроение? Ние можемъ да направимъ и по-голямо прѣстъпление: можемъ да направимъ утѣй селянитѣ да се биятъ и да направятъ бунтове. Азъ не съмъ съгласенъ съ прощения отъ гора да отпусаме държавни мери или гори на казаното и да е

села, но азъ желая съ единъ общъ законъ да се урекуллира полнокъшето на такива гори, и да се каже: „Отпущатъ се всички маломѣрни гори или пасища на най-близкитѣ села, на които подхождатъ“. Затуй, азъ се противопоставямъ и нѣма да гласувамъ за това рѣшение.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Тѣзи гори сж безспорна собственостъ на държавата. Самиятъ кметъ въ своето заявление го признава. Освенъ това, друго село не спори за тѣхъ.

Прѣседателътъ: Има думата г. Андрей Ляпчевъ.

А. Ляпчевъ: Седя и наблюдавамъ. Извънрича се чертичетъ гласування все по материя, която далечъ-далечъ не е работа на почитаемото Народно събрание, а е прѣдоставена на учредения, създадени по законъ отъ самото Народно събрание. И когато почитаемитѣ г. г. министри седятъ тукъ и не защитаватъ законитѣ, на които тѣ сж пазители и изпълнители, какво мога да правя азъ, за да защита всички това отъ разпичаването, което става по угода пасамъ или нататъкъ. Тукъ се привелоха такива случаи. Опрошаватъ се за угалия дълго 1.000 л. после не знаемъ какво станало. Че ако е за опрошаване, извѣстенъ е редътъ, по който може да се уважи невяването на онзи човѣкъ, който не е могълъ да дойде въ сѣда.

Д. Кьорчевъ: Нѣма такова нѣщо.

А. Ляпчевъ: Има; сждатъ е компетентенъ за тая работа.

Д. Кьорчевъ: Конфискува се гаранцията и после може пакъ да се даде.

А. Ляпчевъ: Идвамъ сега до една по-важна материя — горитѣ, вѣщнитѣ гори въ България. Регулирането на горитѣ, специално, а тѣй сж по и маломѣрнитѣ имоти въ България, както и проставането и отчуждаването имъ става споредъ законъ за тѣхъ. Ако е въ реда на нѣщата, тога тази община, която и да е тя, дѣйствиелно трѣбва да получи тѣзи имоти, понеже има нужда отъ тѣхъ, ние чакаме да се внесе законопроектъ отъ г. министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти: той ще вземе отговорността и ще ни осветли. Само тѣй се отчуждаватъ държавни имоти. Но не трѣбва непрѣмънно да излизъ нѣкоя адвокатъ на нѣкоя община съ прошение и да заяви тукъ подъ една или друга форма, по една или друга причина, че има нужда отъ мѣра и да му кажемъ: „Заповѣдайте, ние заслужаваме“. Не говоря за материалната страна, а говоря за моралната, защото се разхищаватъ държавата. Това, което става у насъ е едно попростително нѣщо, защото тамъ се стопява всичко опова, което държавата има. А нашата държава, г-де, е стопявала доста дълго на гърба си, особено днесъ, за да бждемъ извънредно прѣдпазливни за всичко опова, което има. Не съмъ противъ да се даде на общинитѣ каквото е нужно, но да стане то по реда. Защо г. министрите на земледѣлието и държавнитѣ имоти не вземе отговорността да внесе законопроектъ, ако има извънъ законитѣ причини други нѣкои, за да се отчѣни на това село единъ-какво си, а се явяватъ тукъ въ Народното събрание съ прошения?

Д. Златиновъ: (Възражава нѣщо)

А. Ляпчевъ: Г. г. народни прѣдставители! Прѣдоставямъ запитата на болшинството да се даде отъ Дончо войвода. Азъ само такава защита може да се дава. Г-да министритѣ прематъ, когато тукъ ставатъ такива нехителности.

И тѣй, г-да народни прѣдставители, не мога да не констатирамъ съ присърбие тая безгрияностъ отъ страна на онѣзи, които стоятъ на министерскитѣ кресла, за да пазятъ законитѣ на тая страна и които взиматъ паруги-заплатъ отъ най-високото мѣсто въ най-артическитѣ моменти за отечеството.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Г. г. народни прѣдставители! Това рѣшение на прошенията комисия не е единствено по своя характеръ, нито пъкъ е първо на сегашното и на XIV-то общинско Народно събрание, което собствено е създадо тази практика по тъкуването на законъ за горитѣ. Давко ние имаме случаи да се справяме много съ двеннитѣ на Народното събрание, когато г. Ляпчевъ е билъ министъръ на земледѣлието...

А. Ляпчевъ: Азъ съмъ внасялъ законопроекта за такъва случаи.

Докладчикъ И. Веселиновъ: ... и когато въпроси отъ този характеръ сж се рѣшавали всѣка сжбота. Не виждамъ защо г. Ляпчевъ обвинява нашитѣ министри че не пазятъ интереситѣ на държавата, когато той, бидейќа министъръ на финанситѣ и министъръ на земледѣлието, най-добъръ знае, че именно по този начинъ е внасялъ въпроси отъ този характеръ за разрѣшение отъ Народното събрание.

А. Ляпчевъ: Не е вѣрно.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Вземете дневницитѣ отъ вѣлото народно събрание и ще видите, че всѣка сжбота вие сте разглеждали такива заявления, и то много правилно, защото не противорѣчи на закона за горитѣ. Ако законътъ за горитѣ запрѣщава, то е друго.

А. Ляпчевъ: Когато съмъ билъ на това мѣсто, (Сочи министерската маса) азъ всѣкога съмъ се борилъ и пазилъ законитѣ, а не съмъ правилъ партизанскитѣ за смѣтка на държавата.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Това сж имоти на държавата, и тѣ не могатъ да бждатъ изложени на публиченъ търгъ, защото не могатъ да дойдатъ селяни отъ други села да ги купуватъ.

А. Ляпчевъ: Министърътъ да внесе законопроекта.

Докладчикъ И. Веселиновъ: И когато туй село има вѣлнопа нужда отъ тѣхъ, тѣ не могатъ да бждатъ продадени на частни лица, за да бждатъ подложени на експлоатация.

Слѣдователно, мотивътъ на г. Ляпчева, че това било беззаконие и пристрастие, е свършено несъстоятеленъ: той се оборва отъ практиката на Народното събрание, която практика е създадена главно въ Камарата, когато г. Ляпчевъ е билъ министъръ на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

А. Ляпчевъ: Не е вѣрно.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Повтарямъ, г. г. народни прѣдставители, че този мотивъ е свършено неоснователенъ. Конституцията сж, че тѣзи парчета сж маломѣрни, тѣ не могатъ да бждатъ рационално използвани отъ държавата, не могатъ да бждатъ употребени и за нуждитѣ на селинитѣ отъ другитѣ села, а това село — конституцията се отъ лавнитѣ по длѣлото — има голѣма нужда отъ тѣхъ било за прѣкарване на добитѣка си, било за обработване на собственитѣ си имоти. Тия парчета сж изолирани про-странства гори, обожжени отъ всички страни съ частни имоти. Пита се, какъ частнитѣ стопани могатъ да минаватъ безнаказано прѣзъ държавна гора? И затуй имъ сж съставяни актове, по които сж глобявани, споредъ закона за горитѣ, било за пушане въ тѣхъ на папа добитѣтъ, било за прѣкарване на добитѣкъ или за сѣчене на дърва. Ако туй не е уважителна причина, по която трѣбва да се опсѣжи този имотъ на селинитѣ отъ това село, азъ не мога да разбеа кога и кждѣ можемъ да намѣримъ по-уважителни причини отъ тази, за да удовлетвори́мъ едно такво крайно справедливо искане. Освенъ това, невъзможно е този имотъ да бжде изнесенъ на публиченъ търгъ. Дяже тукъ въ заявлението се казва: „Ако тия имоти бждатъ изложени на публиченъ търгъ, ние сме застрашени отъ налитѣ съселени богаташи, които могатъ да купятъ тѣзи имоти“ и впоследствие, когато видятъ, че той е необходимъ, селинитѣ да бждатъ принудени да плащатъ двойно и тройно тѣхната стойностъ“. Ето защо, този страхъ, който се съглежда отъ страна на управницитѣ на тази община, ги е накарало да се обърнатъ къмъ Народното събрание да искатъ не подаряване, а продажбата на този имотъ. Въз основа на това, ние сме рѣшили да се продадатъ тия парчета гора.

Ето защо, г. г. народни прѣдставители, азъ памирамъ, че възражението, което прави г. Ляпчевъ, е свършено несъстоятелно и ходатайствувамъ да се уважи това рѣшение, което е крайно справедливо.

Прѣдседателъ: Има думата г. министърътъ на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

Министъръ д-ръ П. Динчевъ: Г. г. народни прѣдставители! Подадено е било едно прошение отъ общината Гарваново, Хасковска околия, до Народното събрание, съ което иска отъ Народното събрание да ѝ се отсѣжнатъ извѣстни части отъ гора, отъ които най-голѣмата частъ е отъ 500 декара, а другитѣ — отъ 200 декара, 150 декара и пр. Народното събрание е суверенно да уважи молбата на това село, или да не я уважи. Какво може да направи въ случая министърътъ, какво иска г. Ляпчевъ отъ г. министра?

А. Ляпчевъ: Да Ви кажа какво искамъ.

Министъръ д-ръ П. Динчевъ: Хората сж се отнесли до Народното събрание и то трѣбва да се сезира, за да прѣгледатъ тѣхното прошение. Не зная дали министърътъ е билъ питанъ да каже мнѣнието си.

Докладчикъ И. Веселиновъ: Да!

Министъръ д-ръ П. Динчевъ: И министърътъ заявява, азъ съмъ съгласенъ съ удоволствие да дамъ такъва гора отъ 25 декара парчета между селата, не на Ивана и Стояна, но на общината. Има да ги отдадемъ на търгъ заради това, защото на търга ще се явятъ спекуланти, нѣколко души богаташи отъ селото, ще лавѣзатъ въ самата мера на селинитѣ и ще имъ прѣчатъ. Заради това, добръ съмъ направилъ, ако съмъ далъ мнѣние, щото тия декари земя да се дадатъ на общината и общината да разполага съ тѣхъ, защото и безъ това общинитѣ днесъ не сж тѣсти, особено въ селата, както може да си прѣдстави нѣкой. Така щото, ние свършено справедливо и умѣстно сме дали мнѣние, щото тия гори да се дадатъ на тая община, тѣй като се касае до единъ отдѣлен парчета, които не прѣдставляватъ никакво горско стопанство, и трѣбва да се дадатъ нѣкому. Кому да се дадатъ? Вие, г. г. народни прѣдставители, съгласни ли сте да изкараме тия парчета на търгъ и да ги дадемъ на нѣколко души спекуланти или да ги дадемъ на общината?

А. Ляпчевъ: Внесете законопроекта за това.

Министъръ д-ръ П. Динчевъ: Колкото се отнася до проше-нието на жителитѣ отъ с. Гарваново, вие сте длѣжни да се занимаете съ него, защото то е подадено до Народното събрание. (Ржкоплѣскане отъ дѣсницата и дѣсни центръ).

А. Ляпчевъ: Вие давате 8 хиляди декара гора на с. Новосето. Вие министъръ ли сте на земледѣлието и държавнитѣ имоти. Вие пазите ли горитѣ, когато давате такъва комплексни гори? (Възражения отъ дѣсницата).

Докладчикъ И. Веселиновъ: Когато се удостовери, че имотитѣ сж общински и сж нужни на общината, тѣ не се продаватъ, тѣ се отсѣжватъ доброволно.

Х. Славейковъ: Ако тѣзи имоти сж общински, какво търсятъ въ Събраието?

Прѣдседателъ: Има думата г. Димо Кьорчевъ.

Д. Кьорчевъ: (Отъ трибуната) Азъ взехъ думата по този въпросъ затова, защото и другъ пътъ г. Ляпчевъ е искалъ и прѣдлагалъ тия въпроси да се разрѣшаватъ съ законъ. Не може съ законъ да се разрѣшаватъ спороветѣ между държавата и частни лица, а съ рѣшения. И вотътъ на Камарата въ случая е едно рѣшение. Слѣдователно, формалниятъ пътъ, който посочва г. Ляпчевъ, за разрѣшението на този въпросъ, нито е конституционенъ, нито за него има процедура.

А. Ляпчевъ: Какво приказвате?

Д. Кьорчевъ: Азъ приказвамъ една истина. И другъ пътъ азъ съмъ ви правилъ сжщата бѣлѣжка, че не може да се урежда тая работа съ законъ, когато се касае за единъ споръ между едно частно лице и държавата, въ случая — между една община и държавата.

А. Ляпчевъ: Не е вѣрно. Прочетете конституцията и ще разберете, че само съ законъ може да се отсѣжи единъ държавенъ имотъ.

Прѣдседателъ: (Звъни) Г. Ляпчевъ! Оставете г. Кьорчевъ да се изкаже.

Д. Кьорчевъ: Г. Ляпчевъ! Това не е вѣрно; и Валпитъ другари Ви се смѣятъ. Не може съ законъ да се уреждатъ отношения между частни лица и държавата, като частноправенъ субектъ затуй, защото въ случая ние ще имаме много такива закони и държавата ще загуби своя престижъ. Законъ се казва онова постановление, което важи обективно за всички. Може ли да има специални закони за селата, за градоветъ и за държавата? И вие мислите, че тукъ има глушици, че тукъ имало министри, хора, които не пазятъ престижа на държавата!

А. Ляпчевъ: Вие приказвате софизми.

Д. Кьорчевъ: Нека г. министърътъ на правосъдието, нека и валпитъ другари юристи да станатъ да кажатъ, че това, което азъ говоря, не сж софизми. Азъ и другъ пътъ съмъ Ви правилъ тая бѣлѣжка, че нѣма процедура, споредъ която, слѣдъ конфискацията да се опрости тази сума. Затова най-върховниятъ институтъ, Парламентътъ, ще разрѣши този въпросъ. За случая това не може да стане съ законъ, а съ рѣшенне. Пътътъ за оформяването на това рѣшенне е каналътъ чрезъ пропегарната комисия. Ние ще рѣшимъ тукъ въпроса и нашето рѣшенне ще важи за двата субекта: селото или градътъ и държавата, която е собственикъ. Така че трѣбва веднажъ завинаги да изчезнатъ тия заблуждения и да не се поддържа тукъ, че такива работи се разрѣшаватъ съ законъ.

Прѣдседателъ: Има думата г. д-ръ Никола Сакаровъ.

Д-ръ Н. Сакаровъ: Г-да! Въ заявлението на имета на с. Гарваново, № 36 отъ втория списъкъ, се говори за имоти отъ малко декари, които, очевидно е, безъ да съмъ билъ на мѣстото, сж маломѣрни. Нѣщо повече даже. При спороветъ, които съществуватъ между общинитъ и държавата, или общинитъ и частни лица, или между частнитъ лица и държавата, за горско владѣние, практиката обикновено е такава, че именно за такива маломѣрни гори и мери се повдигатъ спорове, иначе за една употреба направо отъ държавата, годна за експлоатация отъ държавата или отъ община, гола или мера, рѣдко се повдигатъ такива спорове. Г. Веселиновъ и комисията, на които той е докладчикъ, сж били въ пълно право да обсъждатъ въпроса по начина, по който сж го обсъдили и да дойдатъ до заключение, че, дѣйствително, най-правилно е тия маломѣрни парчета да бѣдатъ на съответнитъ общини, а не да се възползватъ отъ тѣхъ каквито и да е частни лица, тъй като тѣ, първо, не могатъ да ги използватъ пълно: послѣ пъкъ ще стане споръ между тѣхъ и общинитъ, и тѣ ще ги припопдадатъ на общинитъ по частенъ редъ по-скжло. Тѣй щото, по съществото на самата работа, се вижда, че тия парчета трѣбва да се отстъпятъ на общината, а не да се обявяватъ за публична продажъ.

Но трѣбва ли съ таква раздразнение да потледимъ на другия въпросъ, който повдигна г. Ляпчевъ? Държавноправното мнѣние на г. Кьорчевъ е приемливо, защото се касае за актове отъ административнитъ редъ и въ това отношение съгласенъ съмъ съ него. Но азъ разбирамъ мисълта на г. Ляпчевъ малко по-друго-яче, и затова мисля, че г. министърътъ на земледѣлието и на държавнитъ имоти нѣма защо да се противопоставя. Слѣдъ това, което е свършено отъ пропегарната комисия, която се е обърнала поретъ къмъ г. финансовия министъръ и къмъ г. министъра на земледѣлието и на държавнитъ имоти, за да бѣде то извршено по формаленъ редъ, съгласенъ съмъ, че по същество работата нѣма да се пзмѣни, ако г. министърътъ на държавнитъ имоти внесе прѣдложение. Но не е ли по-добъръ да се възприеме практиката, която да засѣга всички подобни случаи, безъ огледъ на това, какво е правилътъ г. Ляпчевъ, като министъръ или неговиятъ прѣдставителъ, защото, ще се съгласите, че, ако разровимъ миналото, ще намѣримъ, индентични грѣшки на всички министри, които сж заемали онѣзи мѣста. Но това не ще рече, че не можемъ да въведемъ по-добра практика, по-законосъобразна отъ гледншето на рационалното експлоатиране на държавнитъ имоти, раздаването имъ на общинитъ и припопчнатането на тия послѣднитъ предъ частнитъ лица. Азъ мисля, че е по-добъръ въ таква случаи г. министърътъ на земледѣлието, който управлява тая държавна собственостъ и който знае, че тия маломѣрни гори нѣма да послужатъ другиму за нищо, освѣтъ на съответнитъ общини — той да дава мнѣние и да внесе мотивирано прѣдложение, за да се отстъпятъ на общинитъ. Но при по-прѣдлиното

разглеждане на прошения, прѣди двѣ седмици, имали други случаи; касаеше се за гори отъ много декари, когато можехме да споримъ, дали сж маломѣрни и дали не се поддаватъ на експлоатация. Такива случаи може да се явяватъ, въ миналото сж се явявали, и затова е необходимо да прѣминемъ къмъ другъ редъ. Нека бѣде пакъ съ рѣшенне, за да запазимъ държавноправния характеръ на въпроса, но нека стане съ прѣдложение отъ г. министъра на земледѣлието и на държавнитъ имоти. Азъ не мисля, че сжиятъ въпросъ, по който Народното събрание ще гласува, сега, ако го внесе г. министърътъ, ще го гласува друго-яче.

А. Ляпчевъ: Разликата е друга.

Д-ръ Н. Сакаровъ: Сега по съществото, г-да. Азъ съмъ съгласенъ, че въ дадения случай не е важно, дали го внесе единъ министъръ или другъ министъръ или пъкъ комисията, щомъ Народното събрание е готово да гласува прѣдложението на дадения министъръ или на комисията, или пъкъ на комисията, която излиза отъ сжщото Събрание и която е сондирала вече съответния министъръ: разлика въ самия вотъ нѣма. Обаче въпросътъ е за стопанисването, въпросътъ е за знатието цѣлостта на държавнитъ имоти, въпросътъ е за тѣхното рационално експлоатиране. Въ случая, като се касае за подобни имоти, думата на министъра на земледѣлието и на държавнитъ имоти е много важна, защото той ще поеме отговорността. Ако г. министърътъ на земледѣлието и държавнитъ имоти внесе прѣдложение, за да мине то по реда за прѣдложението или за законопроектитъ, както г. Кьорчевъ казва, че е разбралъ г. Ляпчевъ, то съ самия този актъ, че иска да получи вотъ отъ Камарата, той поема отговорността, която има единъ министъръ. Въ случая комисията не може да изгълни изгѣло ролята на единъ министъръ, макаръ че вотътъ ще бѣде сжиятъ. За жалостъ, практиката въ повечето случаи е била такава, както сега постигва напята компеч. Азъ, безъ въкакво смущение, съмъ съгласенъ да гласувамъ за това прѣдложение: тия маломѣрни гори и мери да се дадатъ на общината, но по никой начинъ на частнитъ лица, които ще злоупотѣбятъ. Нито пъкъ да се обявяватъ на търгъ, което е прикритие на една лоша сѣлѣжа. Тая сѣлѣжа ще се отрази злѣ за самата община, претендираща за тѣзи гори и мери, която община ще бѣде принудена да купи сжиятъ гори и мери, защото тѣ за нея сж нужни и безъ тѣхъ тя не може. Азъ некамъ да вървамъ слѣдъ обяснението, което даде г. министърътъ на земледѣлието и на държавнитъ имоти, че и неговото отдѣление на държавнитъ имоти е дало да се разбере, че тия парчета сж маломѣрни и че ще бѣде по-полезно и по-право да се дадатъ на общината, отколзко да се обявятъ за публична продажъ. Припопчването редъ може да се приеме като нова практика. Трѣбва да се признае, че, когато г. Ляпчевъ дойде въ туй министерство, което тогава бѣше общо на търговията и на земледѣлието, тъкмо въ това време се направили опити за въсяне на законодателни прѣдложения, когато се касае до отстъпване на държавни имоти. Сега не можатъ да поискатъ отъ библотека, самиятъ прѣдложение, които ги има въ сборникитъ на законитъ, но зная, че сж голѣмъ брой, и мисля, че за такива случаи този редъ не бѣде по-добъръ. Нека никой не се бои за резултатитъ. Обаче азъ съмъ съгласенъ съ г. Кьорчева да не пзмѣняваме изгѣло реда, който лежи въ напнтъ законъ и правилници, относително вотването на прѣдложенията и законопроектитъ. Нека въ бжаше министерствъ на земледѣлието и на държавнитъ имоти, вмѣстѣ да дава съгласието си за рѣшеннето на комисията, по-добъръ ще бѣде самъ той да внесе прѣдложение и да поема отговорността — по такива въпроси той да бѣде отговорното лице предъ Камарата.

Сега пакъ Камарата ще гласува добросъвестно това рѣшение на пропегарната комисия, като знае, че тия парчета гори и мери сж маломѣрни имоти и трѣбва да се дадатъ на това село.

Прѣдседателъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ Д. Тончевъ: Г. г. народни прѣдставители! Г. Ляпчевъ държи за конституцията тогава, когато му трѣбва, но тази сжщата конституция съдържа такива ясни постановления, по които даже когато дѣйствуваме, г. Ляпчевъ ни обвинява. Въ своето обвинение той не се стѣсва да каже, че, когато се разглежда прошение за

опрацаване нѣкакви си 1.000 л. съдебни разноски отъ едно утѣлно дѣло или отъ глоба, или да прѣдположимъ по поръчителство, министърътъ на финансите трѣбва да седи тукъ и да защитава интереситъ въ смисълъ такъвто: да не се разглежда пропешното отъ Народното събрание, но да се прѣпрати на съответствующето мѣсто. Г. Ляпчевъ искаше вѣроятно да каже: защо азъ не протестирамъ тукъ и не заявя на Народното събрание, че то не е компетентно да разглежда четенитъ прошения. Не е правъ г. Ляпчевъ въ това отношение, защото чл. 105 отъ конституцията казва изрично, че Народното събрание разглежда тѣзи прошения.

А. Ляпчевъ: Знамъ го.

Министъръ Д. Тончевъ: Като знаете, защо говорите така?

А. Ляпчевъ: Има другъ членъ, който казва, че сте започнали да държавнитъ имоти.

Министъръ Д. Тончевъ: Когато Вие, г. Ляпчевъ, обвинявате, обвинявате изобщо. Вие помисляте за едно утѣлно дѣло и за него искате да говорите, а за държавнитъ имоти отговаря г. министърътъ на земледѣлието и държавнитъ имоти. Азъ ще ви моля, когато ще обвинявате, да знаете за какво обвинявате. Понеже обвинявате министъра на финансите, че той позволява на Народното събрание да се занимава съ опрацаване фискални глоби и че това не било отъ негова компетентност, позволете ми да кажа, че това не е право, защото чл. 105 позволява това изрично: не само позволява, ами въмѣнява въ дългъ на Народното събрание да се занимава съ въпроси за опрацаване на нѣкакви недобрани берии, т. е., съ всички онова, което се дължи на държавата на каквото и да е основание и което не е събрано.

А. Ляпчевъ: Азъ ще докажа, че много адвокатствувате.

Министъръ Д. Тончевъ: Ние имаме въ приходния бюджетъ единъ отдѣлъ „Берии, глоби, конфискации и др.“. Една глоба или една конфискация трѣбва да постъпи въ държавното съкровище като едно вземане. Коя е тази властъ по конституцията, която може да опрости? Може ли Министерството на финансите само или нѣкое друго министерство? Не.

А. Ляпчевъ: Г. министре! Алинея 3 на чл. 105 отъ конституцията, която Вие искате да цитирате, казва: „Да опрацава изостанали даяжия и всѣкакви недобрани берии, на които прибирането се вижда невъзможно“. Кой ще докаже, че прибирането е невъзможно? Само Вие, а не господарятъ отъ пропештарната комисия. Четете конституцията.

Прѣдседателъ: Г. Ляпчевъ! Нѣмате думата. Нѣколко пъти Ви припомнямъ да не нарушавате реда.

А. Ляпчевъ: Вие и само Вие сте отговорни. Това ви заповѣдва законътъ и конституцията.

Министъръ Д. Тончевъ: Знаете, г. Ляпчевъ е съгласенъ съ мене, че Народното събрание е компетентно да се занимава съ въпроса за опрацаване глоби, поръчителства и съдебни разноски, стига само тѣхното събиране да е възможно. Именно затова се пита министърътъ на финансите, затова се питатъ и другитъ министерства: дали има възможностъ да се събере сумата отъ лицето-длъжникъ. Въ какъвъ смисълъ възможностъ? Дали лицето е състоятелно, дали заслужава да му се опрости? Народното събрание ще събере свѣдѣния за тази възможностъ отъ изпълнителната властъ, отъ надлежния министъръ. И когато пакъ ни питатъ отъ пропештарната комисия за извѣстни случаи дали трѣбва да се опрости или не, нашиятъ отговоръ се основава на даннитъ които събираме за имотното състояние на просителъ. Защо въ миналото заседание азъ се възпротивихъ да се гледатъ рѣшения на комисията, безъ да съберемъ отъ пакъ свѣдѣния? Затова, защото искахъ да се изпълни тази частъ на алинея 3 на чл. 105 отъ конституцията, за която Вие сега говорите, въ смисълъ, има ли възможностъ да се събере сумата, дали просителътъ е заможенъ или не. Виедато, промие, г. Ляпчевъ, че азъ въ миналото заседание това искахъ да спазя,

А. Ляпчевъ: Съжалявамъ, че тогава не съмъ Ви слушалъ да говорите това, което сега поддържате.

Министъръ Д. Тончевъ: Като давамъ тия обяснения на Народното събрание, съжалявамъ крайно, че г. Ляпчевъ не е присъствувалъ въ миналото заседание, за да ги чуе. Ако искахте, г. Ляпчевъ, да кажете, че Министерството на финансите или друго министерство не бди за изтъняването на послѣдната фраза на тази алинея 3, щѣхме да ви кажемъ тогава: възможно ли е? Но Вие по принципъ искате да кажете, че въобще Събранието не е компетентно.

А. Ляпчевъ: Не е вѣрно. Азъ търся отговорността на г. г. министритъ, които мълчатъ, когато минаватъ такива прошения. Азъ защитавамъ Виедато кауза.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Министритъ винаги даватъ мнѣшето си.

Прѣдседателъ: Ще се гласува. Конто приемиатъ, рѣшенето на комисията да се продадатъ на жителитъ отъ с. Гарваново, Хасковска околия, слѣднитъ държавни горни и мора, както слѣдва: гората „Минше-дере“, по 30 л. декара; гората „До лозята“, по 20 л. декара; гората „Гайдаджия ботла“, по 25 л. декара; гората „Конакджика“, по 30 л. декара и мерата „Гробица и Егрекь“, по 25 л. декара, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

(Прѣдседателското мѣсто заема подпрѣдседателътъ д-ръ И. Момчиловъ)

Докладчикъ Й. Веселиновъ: По списъкъ П. заявление № 37. Изворскитъ селско-общински имотъ, Борисовградска околия, е подалъ молба до Народното събрание, въ която излага, че слѣди пселиването на турцитъ отъ това село останало едно свободно мѣсто отъ около 10 декара, което по-рано имало назначение за гробица и което, въ течение на врѣмето измѣнило на туй назначение, като служило за пътъ — скеле на добитъка, който е отивалъ за паша на селската мера. Въ течение на 20 години, казва, туй мѣсто е имало това назначение, и благодарение на ржката, която обипната е взела за запазването му, една голѣма частъ е обрасла съ дървои дръвчетата, които служатъ за сѣнка на добитъка. Обявявано е нѣколко пъти за продажъ: селскитъ богаташи се явявали да конкурентиратъ, но не могли да го взематъ. Тѣй като селото е бѣдно и по другъ начинъ не може да стане стопанинъ на туй мѣсто, което е крайно необходимо за него, било за пътъ на добитъка, било за паша, то се обръща съ молба къмъ Народното събрание и иска Народното събрание да отстъпи на общината туй мѣсто за казанитъ нужди. Молбата е била изпратена въ Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти. Това послѣдното отговаря съ писмо № 3.121 отъ 13 мартъ 1915 г., че е съгласно да се удовлетвори молбата, понеже отъ направения изследва-ние се установява, че въпросното мѣсто наистина е необходимо на селото, понеже служи изключително за пътъ — скеле на селския добитъкъ отивайки на водопой, а вътъ отъ това е маломѣрно, малодоходно; държавата не може да го използва за никаква цѣль, нито да го продаде, понеже не се явяватъ конкуренти, тѣй като мѣстото е слабо. Вслѣствие на това, казва министерството, ако Народното събрание сподѣля това мнѣние, то прѣдлагамъ да вземе слѣдното рѣшение: „Отстъпва се безплатно на с. Изворъ, Борисовградска околия, държавното мѣсто, бѣвши турска гробица, отъ около 10 декара, паходящи се до самото село, за да послужатъ като пътъ-скеле на селския добитъкъ“. Съ това мнѣние на министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти се съгласи и пропештарната комисия и взема рѣшение въ склния смисълъ. Азъ моля Народното събрание да одобри рѣшението на пропештарната комисия.

Прѣдседателствующъ д-ръ И. Момчиловъ: Конто съгласни съ рѣшението на пропештарната комисия, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Моля, другъ докладчикъ да докладва.

Докладчикъ А. Ботевъ: Ще докладвамъ отъ списъкъ I. № 13 — молба на Мита Брашновъ отъ Парановъ. Той казва, че прѣзъ 1909 г. поръчителствувалъ пойдъ Трънския съдебенъ слѣдователъ за Лазаръ Ивановъ, отъ селския градъ въ размѣръ на 200 л. По-сетитъ този Лазаръ Ивановъ, по нѣкой начинъ взелъ паспортъ и забѣгналъ въ

Америка. Търнския окр. съд постановил да се събере поръчителството. По-сетѣ, обаче, същият Лазаръ Ивановъ се завърта въ Царибродъ, представя се на съдебнитѣ власти, бива оправданъ и има удостоверение, отъ което се вижда, че това е вѣрно, че той се е върналъ и е билъ оправданъ и пуснатъ на свобода. Вследствие на всичко това Мита Бранковъ моли да му се опрости сумата 260 л. отъ поръчителството. Отъ името на пропетарната комисия, азъ ви моля да вземете рѣшение да се опрости тази сума. Г. министърътъ на финанситѣ е далъ своето съгласие.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ рѣшението на пропетарната комисия, моля, да си вдигне рѣката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Ботевъ: Ще докладвамъ отъ списъкъ I, № 1. Андрей Димитровъ отъ гр. София, бившъ държавенъ контролоръ при Софийското мовчезнничество, моли почитаемото Народно събрание да му опрости една сума отъ 227.55 л., съ която сума билъ задълженъ прѣдъ Върховната смѣтна палата. Върховната смѣтна палата е ревизирала неговитѣ смѣтки въ битността му държавенъ контролоръ и е намѣрила нѣкой неговъ опущение главно, досѣга не събраното гербово налогу, види се, по невнимание или по каквато и да било друга причина. Туй прощение на Димитрова е изпращано въ Финансовото министерство за обяснение по съдържанieto му и даване мнѣние. Г. финансовиятъ министеръ съписмо до прѣдседателя на пропетарната комисия заявява че отъ даннитѣ, които е ималъ прѣдъ видъ, излиза, че дѣйствително въпросниятъ държавенъ контролоръ по опущение — не умислено съгласъ да ошети държавната хазна — е направилъ тия грѣшки. Обаче същиятъ Димитровъ билъ вече умрѣлъ, починалъ, което се установява, и сега оставилъ жена и три малолѣтни дѣца, материалното положение на които било слабо. Затова г. министърътъ на финанситѣ дава съгласието си да се опрости тази сума на наследниците на Андрей Димитровъ. Пропетарната комисия възприе мнѣнието на г. финансовия министъръ и азъ отъ нейно име настоявамъ прѣдъ васъ да вземете рѣшение да се опрости тази сума на наследниците на въпросния Андрей Димитровъ.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ рѣшението на пропетарната комисия, моля, да си вдигне рѣката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Ботевъ: Ще ви докладвамъ отъ списъкъ II прощението № 39. Молба отъ вдовицата Агния Стефанова Тодоракева отъ гр. Горна-Орѣховица, съ която иска да ѝ се опрости една сума отъ 625 л., изискуема по единъ изпълнителенъ листъ. Тя казва, че имала единственъ синъ Георги Стефановъ Тодоракевъ, който билъ жененъ, ималъ три дѣца и той я издѣлжалъ на стари години, понеже другъ синъ нѣма. Същиятъ е билъ акционеръ агентъ и тя гаранмирала за него. Обаче на 29 юний 1905 г. той починалъ. Следъ неговата смъртъ, при прорѣжката на смѣтитѣ му, излѣзло, че той билъ задълженъ съ една сума отъ 625 л. За тази сума хазната взела изпълнителенъ листъ и секустирала единствената ѝ капа. Прѣзъ време на землетресението въ Търновско п. Горно-орѣховско капата ѝ била значително пострадала, за което има удостоверение. Прѣдъ видъ на материалното положение, въ което е изпаднала тази баба, която имала да глоса и наследниците на въпросния нонинъ единственъ синъ, пропетарната комисия, въ съгласие съ г. министра на финанситѣ, рѣши да опрости на просителката сумата 625 л. по изпълнителенъ листъ № 3005 отъ 1909 г., издаденъ отъ горно-орѣховския мировъ съдия, произхожда отъ поръчителство.

Азъ отъ името на комисията моля почитаемото Народно събрание да се съгласи съ това нейно рѣшение.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропетарната комисия, моля, да си вдигне рѣката. (Мнозинство) Прието.

Има думата другъ докладчикъ.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ отъ списъкъ II прощението № 42. Молба отъ Леоно Беджовъ, жителъ на с. Бухово Софийска околия. Въ молбата си той казва така: (Чете) „Съ постановление № 1271 отъ 12 априлъ 1910 г. на софийския лѣсничой и впоследствие съ присѣда № 804 отъ 29 септември 1911 г. на Софийския окръженъ съдъ съмъ глобенъ да заплатя 600 л. глоба

въ полза на хазната и 240 л. въ полза на с. Ботунецъ, Софийска околия, задѣто съмъ пусналъ въ строго охранителна общинска гора на папа 400 говеда“ Той моли да се опрости тази сума заради това, защото билъ съвършено бѣденъ. Имотитѣ, които притежава съ много малко и не може съ тѣхъ да изхранва своето сѣмейство. Пропетарната комисия изпрати просбата му на г. министра на финанситѣ. Той е събралъ свѣдѣния отъ своитѣ полвѣдомствени органи, отъ които се оказва, че дѣйствително Леоно Беджовъ, отъ с. Бухово, е съвършено бѣденъ — притежавалъ имоти всичко за около 900 л., а има шесточленно сѣмейство.

Пропетарната комисия възприе мнѣнието на г. финансовия министъръ, и азъ ходатайствувамъ прѣдъ васъ, г. г. народни прѣдставители, да одобрите това рѣшение на комисията въ смисълъ да се опрости на просителя сумата 624.40 л. глоба и съдебни разноси, която дължи на хазната по изпълнителенъ листъ № 11568 отъ 1912 г. за нарушение закона за горитѣ.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: По този „важешъ“ въпросъ думата има г. Никола Харлаковъ.

Н. Харлаковъ: Г. прѣдседателю! Смѣтамъ, че не могатъ да се взематъ рѣшения, понеже нѣма кворумъ.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Вземамъ актъ отъ Валата бѣлѣжка. Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропетарната комисия, моля, да си вдигне рѣката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ отъ списъкъ II прощението № 38. Молба отъ Леоно Георгиева Маркова, вдовица съ три малолѣтни дѣца, съпруга на убития прѣзъ време на освободителната война Георги Марковъ, живуща въ гр. Елена, махала Еловска, съ което моли да ѝ се опрости сумата 324.10 л. присѣдена за въ полза на държавното съкровище заради това, че мъжътъ ѝ, въ качеството на горски стражаръ при Еленското лѣсничейство, е глобенъ прѣди мобилизацията. Изпратено това заявление за мнѣние въ Министерството на финанситѣ, то отговаря, че може да ѝ се опрости глобата, защото вдовицата е съвършено бѣдна. Отъ удостоверението на Еленското общинско управление се вижда, че нѣма никакви имоти, а има три дѣца.

Комисията рѣши да се опрости на просителката сумата 312.19 л., която покойниятъ ѝ мъжъ, убитъ въ войната прѣзъ 1912/1913 г., е дължалъ на хазната, за нарушение закона за горитѣ. И азъ моля г. г. народни прѣдставители, да одобрите това рѣшение на пропетарната комисия.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропетарната комисия, моля, да си вдигнатъ рѣката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ отъ списъкъ II прощението № 40. Молба отъ Елисавета Е. Антонова, жителка на гр. Пловдивъ. Въ молбата си тя казва, че е станала поръчителка на Ханкъ Хачерианъ отъ същия градъ, за та не се отклони отъ скѣбно дѣло. Обаче прѣзъ време на войната той изчезналъ безслѣдно. За удостоверение на това тя прѣдставила прѣдъ себя показанята на двама свидетѣли, заличени отъ нотариуса, но съдътъ не уважилъ тия нейни доказателства и издалъ изпълнителенъ листъ за да се вземе сумата отъ 1.000 л. за поръчителство. Просителката се отнася съ прошение до Народно събрание което прошение е било изпратено на г. министра на финанситѣ. Той дава мнѣние да се опрости сумата.

Комисията рѣши: опрощава се на просителката сумата 1.000 л. по изпълнителенъ листъ № 475 отъ 1914 г., произхожда отъ поръчителство.

Моля г. г. народнитѣ прѣдставители да одобрятъ това рѣшение на пропетарната комисия.

Прѣдседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропетарната комисия, моля, да си вдигнатъ рѣката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ отъ списъкъ I прощението № 15. Прошение отъ Мария К. Куклева, жителка на с. Райново, Пашмаклийска околия, съ което моли да ѝ се опрости глобата 36.50 л., присѣдена на малолѣтния ѝ синъ Иванъ К. Куклевъ, защото била съ-

вършено бѣдна и не може да плати сумата. Тя казва въ молбата си, че единственият си дѣв момчета ги е дала да служатъ музиканти въ 21 пѣхотен полкъ. Изпратено това заявление въ Министерството на финанситѣ, то отговаря, че може да се опрости сумата.

Комисията възприе неговото мнѣние и рѣши: уважава се молбата на просителката, като се опрощава глобата, наложена на сина ѝ Иванъ К. Куклевъ, на сума 36-50 л., за нарушение закона за горитѣ, съ постановление № 12 отъ 18 юлий 1914 г., на пашмаклийския лѣсничей.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Има думата г. Андрей Ляпчевъ.

А. Ляпчевъ: По опрощаването на тази дребна сума желалъ бихъ да зная, Министерството на финанситѣ изпълнило ли си е дълга да провери, да-ли сумата е несъбираема или само казва, че може да се опрости. Г. министрътъ на финанситѣ е длъженъ да спазва конституцията, и азъ бихъ желалъ да зная, да-ли тя е спазвана.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Г. докладчикътъ казва, че министерството е дало своето съгласие.

А. Ляпчевъ: За какво?

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Да ѝ се опрости сумата.

А. Ляпчевъ: А-а-а! Да се опрости. Но да-ли е доказано, че сумата не може да се събере отъ просителката. Конституцията заставя г. министъра на финанситѣ да докаже, че сумата не може да се събере и само тогава Народното събрание може да ѝ опрости.

Н. Начевъ: Предполага се, че събрани свѣдѣния за туй г. министрътъ дава съгласието си да се опрости.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Има думата г. министрътъ на финанситѣ.

Министръ Д. Тончевъ: Г. г. народни прѣдставители! Нѣмамъ сега прѣдъ себе си дѣлото, за да мога да отговоря на г. Ляпчева веднага, по азъ пощиполатамъ, че сме събрали свѣдѣния. Г. Ляпчевъ може да бѣде сигуренъ въ едно, че, ако дойде да подаде заявление пѣкой богатъ чорбаѣ, когото знаемъ, нѣма да си дадемъ съгласието. Както събираме свѣдѣния, г. Ляпчевъ, за всички, така, сме събрали и за този случай: ние имаме тамъ единъ релъ — началникътъ нарежда да се провери какво е състоянието на всѣки просителъ.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Има думата г. Андрей Ляпчевъ.

А. Ляпчевъ: Въпросътъ, г. г. народни прѣдставители, е въ слѣдното. Ако г. министрътъ на финанситѣ би могълъ да има тѣни данни, че сумата е несъбираема, знае ли какво щѣе да стане? Той всѣка година ни внася прѣдложение да се опростятъ по нѣколко милиона несъбираеми данъци; тамъ щѣе да помисли и тази сума като несъбираема. Но г. министрътъ на финанситѣ, като че-рѣтъ, се е съгласилъ, че може да се опрости сумата. Защо? Защото момчетата били малки, били платени въ оти-кой си музикална команда, а не защото строго, споредъ конституцията, е събралъ данни и билникътъ, когато е оти-шълъ да съзакутира, не е намѣрилъ нищо. Конституцията иска и послѣдното. Но когато ние пѣма да бѣдемъ така критически — знамъ, че пѣма да ви се правя — най-лесно е тогава да се пропускатъ много и много работи, но не зная какъ ще спремъ. Този е смисълътъ на чл. 105 отъ конституцията, г. министре.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Прѣседателството бѣше готово да плати сумата, само да не станатъ дебати по този въпросъ.

Има думата г. министрътъ на финанситѣ.

Министръ Д. Тончевъ: Г. г. народни прѣдставители! За да не остане съмнѣние и по този въпросъ, ще кажа,

че забѣлжката, която направи г. Ляпчевъ е права само въ този смисълъ, че ние внасяме единъ общъ списъкъ, който съдържа дълговетѣ на бѣднитѣ, тѣй да се каже, граждани, на които Финансовото министерство сигурно е изпитвало имотното състояние. Това е вѣрно, само че г. Ляпчевъ направи една погрѣшка, като забрави, че Министерството на финанситѣ внася подобенъ списъкъ само за дължимитѣ и неплатени данъци, а тукъ случаятъ, мисля, е за глоба.

А. Ляпчевъ: И за глоби.

Министръ Д. Тончевъ: За глоби не внасяме.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропагандната комисия, моля, да си вдигне ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ прошение № 8 отъ списъка I. Молбата отъ протоиерея Христо Маленковъ, родомъ отъ гр. Охридъ, който моли за своитѣ сиромни заслуги, които е принесълъ на народа прѣзъ време на възраждането, както и за непрѣжнатата му 45-годишна служба на народната църква като персей, да му се отпусне сиромна пенсия. Св. Евзархия преди освободителната война му е отпуснала 30 турски лири за издръжка на своето сѣмейство. Следъ това послѣдваха събитията прѣзъ 1912 г. и той не е можалъ да получи нищо. Приложено е извлѣчение отъ прѣписката между Охридската митрополия и Св. Евзархия за въпросния протоиерей Христо Маленковъ отъ гр. Охридъ. Има също удостоверение отъ Охридската спомогателна дружба, която също потвърждава неговитѣ заслуги, друго писмо отъ Св. Евзархия, който също моли да се обезпачатъ старинитѣ на този многозаслужилъ старецъ. Също такова писмо има и отъ Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

Комисията като прѣгледа всичко това рѣши да уважи молбата на протоиерея Христо Маленковъ отъ гр. Охридъ, като му отпусне 720 л. годишна пожизнена пенсия.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропагандната комисия, моля, да си вдигне ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Ще ви докладвамъ прошение № 22 отъ списъкъ I. Молба отъ Парашкева П. Пърлиева, лична за себе си и като прѣдставителка на Елена, Георги, Алекса, Саво и Райна П. Пърлиевци отъ гр. Пирдопъ. Въ молбата си казва слѣдното: (Чете) „Прѣзъ 1905 г. мѣхъ ми Павелъ П. Пърлиевъ е станалъ поржчителъ на брата си Иванъ Георгиевъ за теотклонение отъ складно дѣлене при Пърлиевския окръженъ съдъ. Следъ войната дѣлото се е гледало и обвиняемиятъ не се е явилъ прѣдъ съда, въ слѣдствие на което окръжниятъ съдъ е издалъ изпълнителенъ листъ № 12493 отъ 1914 г., който листъ с пра-тилъ на тукашния бирникъ по изпълнителнитѣ дѣла, който съ извѣстие № 1.075, отъ 5/XI 1915 г. иска отъ насъ 300 л. и 240 л. гербови мита. Мѣхъ, мн Павелъ Пърлиевъ падна убитъ въ боя съ сѣрбитѣ при „Вукова-глава“ на 24 юний 1913 г. и остави безъ поддрѣна 4-членно сѣмейство“. Имотното ѝ състояние е слѣдующето: една къща, 167 декара имоти и годишна пенсия 531 л.

Комисията като взе прѣдъ видъ всичко това и поиска, разбира се, мнѣнието на Финансовото министерство, рѣши да ѝ се опрости сумата.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Който е съгласенъ съ мнѣнието на пропагандната комисия, моля, да си вдигне ржката. (Мнозинство) Прието.
Другъ докладчикъ има ли?

Обаждатъ се: Нѣма.

Прѣседателствуващъ д-ръ И. Момчиловъ: Попеко пѣма и вжорумъ, вдигамъ засѣданieto.

Слѣдующето засѣданіе ще бѣде въ неподѣлнитѣ съ обияния вчера дневенъ редъ.
(Вдигнато въ 5 ч. 20 м. слѣдъ пладне)

Прѣседателъ: Д-ръ Д. К. ВАЧОВЪ

Подпрѣседателъ: Д-ръ И. МОМЧИЛОВЪ

Секретаръ: Н. Ц. КАЛЧЕВЪ.

За началникъ на Стенографското бюро: ТР. ДИМИТРОВЪ.